

Mariann Enoksson är årets stipendiat

Mariann Enoksson från Rautas är årets Asa Kitok stipendiat. Den 5 februari fick hon ta emot arbetsstipendiet under högtidliga former på Sámi Duodji i Jåhkåmåhkke. Ordföranden Ingemar Israelsson delade ut stipendiet.

”En sann kunskapsbärare av traditionerna”

Här följer juryns hela motivering:

”Mariann Enoksson tilldelas 2015 års Asa Kitok arbetsstipendium för visad beslutsamhet och mod för att hon under tid av ständiga krav på förnyelse vågat vårda och hålla fast vid och utöva klassiska och svåra tekniker i sin verksamhet. Med det traditionella som grund har årets stipendiat utvecklat en egen stil och ett personligt uttryck i

sina skinnprodukter som blivit hennes kännetecken och varumärke. Det visar sig inte minst i det fulländade sätt hon behärskar bällingskosömnad från olika områden i Sápmi. Mariann Enoksson är en sann kunskapsbärare, utvecklare och kunskapsöverförare av de samiska traditionerna i sitt konstnärskap och slöjdyrket.”

Mariann Enoksson om framtiden:

- Utveckla bällingskosömnad och skinnväskor!

Utdelningen av Asa Kitok arbetsstipendium var torsdagen den 5 februari 2015. På frågan om vad den nyblivna stipendiaten tänker sig att göra under kommande året svarar Mariann:

– Det är väl skor och väskor som jag alltid vill sy, säger hon.

Mariann bor i Rautus utanför Kiruna sedan många år. Hennes mamma är från trakten och pappa är från Tärnaområdet. Hon vill gärna se lite närmare på hur bällingskosömnaden har utvecklats i olika delar av Sápmi.

Bällingskor i södra området

Av särskilt intresse är att studera hur de skär ut skorna i Tärnaområdet. Hon vill lära sig av äldre som syr eller har sytt. Det skiljer sig nämligen lite mellan de nordliga och södra området i hur hanteringen av råvaran är innan sömnad. När det gäller Jukkasjärviområdet har hon haft en mycket bra och god lärare i sin mamma.

Skinnväskor står i tur att utvecklas

Mariann berättar att hon under det kommande året hoppas få tillfälle att utveckla och göra nya mönster och modeller vid sidan om sin vanliga produktion av skinnväskor. Det är svårt att i vardagen hinna med annat än det som hon vanligtvis slöjdar till försäljning, säger hon.

Vill besöka Nordiska museet

Mariann vill också hinna med att besöka bland annat Nordiska museet i Stockholm för att se på slöjd som finns i deras gömmor. Det är med stor spänning hon ser fram emot 2016 års vintermarknad och sin egen stipendiatutställning på Sámi Duodji.

Av Nils-Henrik Sikku

Branschdagar i Staare

Varmt välkommen till Sameslöjdstiftelsens Sámi Duodji branschdagar 2015. I år kommer vi att vara i **Östersund/Staare 22-23:e maj**. Under dessa två dagar kommer erfarenheter att utbytas, nya kontakter att knytas och mer kunskap att erhållas. Inbjudna är slöjdare, branschföreträdare och andra personer och organisationer som värnar och vurmar om duodji, design och kunskap.

Mer info finns på www.sameslojdstiftelsen.com

Nästa nummer av *Duodji Forum* är klar för distribution den 28 maj 2015.

Foto där inget annat anges: Sámi Duodji.

Mariann Enoksson blickar framåt

Foto: Privat

En mycket glad Mariann presenterades av en lika glad Mari-Ann, VD för Sámi Duodji, när dörren till rummet där stipendiaten suttit dold öppnades första gången

Butikens
ÖPPETTIDER
i Jåhkåmåhkke är:
måndag-fredag
kl 10.00 - 17.00
Bures boahтин!
Välkommen!

Besöksadress: Porjusvägen 4

Vernissage av Asa Kitok stipendiatutställning 2015

Lena Sandberg Johansson fick ett gott mottagande

Förra årets mottagare av Asa Kitok arbetsstipendium var Lena Sandberg Johansson. Hon fick det för att hon är en samisk hantverkare i tiden som lever av sitt hantverk. Vernissagen drog fullt hus och det var trångt om saligheten på Sámi Duodji och mottagandet blev gott.

Ordföranden för Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji Ingemar Israelsson talade inför välfylld lokal och välkomnade alla till vernissagen av Lena Sandberg Johansson stipendiatutställning! Han berättade att det i år var den 410:e gången Jokkmokks marknad arrangerades.

- Sámi Duodji har en del att arbeta med innan vi kommer upp i den nivån. Vi får nöja oss med lite färre år när vi nu ska öppna årets stipendiatutställning, sa Ingemar Israelsson och fortsatte.

- Men det är faktiskt hela 11 år sedan den första stipendiaten tog emot Asa Kitok stipendiet. Vi ska inom kort också utse 2015 års stipendiat. Men innan vi kommer dit ska vi vända blicken tillbaka ett år i tiden.

Arbetar gränsöverskridande

Det var då årets utställare fick ta emot stipendiet och uppdraget att ställa ut under årets marknad. Så här motiverade juryn valet:

"Lena Sandberg Johansson är en samisk hantverkare i tiden som lever av sitt hantverk. Hennes slöjd är traditionell med lulesamisk ortskaraktär i färgval och formspråk med historia. Hon utövar även sitt konstnärskap genom att överföra det traditionella i nya moderna material."

Färgprakt och nya kombinationer

- Lena har jobbat hårt och känt pressen, tror jag, inför det svåra uppdraget, sa Ingemar vidare under öppnandet.

Lena Sandberg Johansson Asa Kitok stipendiat 2014

- Men nu står vi här och kan konstatera att allt har gått mycket väl. Utställningen är på många sätt gränsöverskridande och vi får möjlighet att se den skapande processens essens.

- Vi får se och nästan känna det kreativa flödet som har format den minsta sak till fulländning. Lena Sandberg Johansson har gjort vad hon lovade, och betydligt mer än det.

- Vi är omgivna av färgprakt, nya kombinationer av material som möts och smälter samman. Samtidigt talar utställningen med en djup ursamisk traditionell stämma om det som varit, nuet och framtiden, sa ordförande Ingemar Israelsson avslutningsvis i sitt öppningstal.

Därmed var utställningen öppnad och gästerna fick själva möjlighet att se Lena Sandberg Johanssons konstverk och duodji.

Av Nils-Henrik Sikku

Det var fullt hus på Sámi Duodji under marknadstorsdagen med vernissage både på övre och nedre plan. Årbi var populärt.

Duodjimärket

Revitalisera Duodjimärket

Revitaliseringsarbetet ska utveckla, öka kunskapen och höja statusen på Duodjimärket både regionalt och internationellt. Målet är att få till stånd förändringar och förnyelse i stadgarna för Duodjimärket. Det handlar om att tydliggöra och underlätta administrationen av Duodjimärket. Sámi Duodji ser med andra ord stort behov av att modernisera både stadgar, användning och rutiner för Duodjimärket.

Hur det här moderniserings- och revitaliseringsarbetet ska gå till vill styrelsen ska klarna under ett treårigt projekt kallat för "Revitalisering av Duodjimärket".

Treårsmålet är lagt

- att ha genomfört projektet "Revitalisering av Duodjimärket",
- att ha uppdaterade stadgar och rutiner för Duodjimärket samt
- att ha marknadsfört Duodjimärket
- att ha en intern fungerande databas för Duodjimärket
- att antalet ansökta Duodjimärken ökar
- att antalet beviljade Duodjimärkesansökningar ökar

Förprojekt ska lägga grunden

Ett förprojekt ska lägga grunden inför starten av det treåriga projektet. Samarbete ska samordnas av Samerådet mellan Sverige, Norge, Finland och Ryssland (Kola). Ev. som Interregionalt projekt. Revitaliseringsarbetet ska utveckla och höja statusen på Duodjimärket och öka kunskapen om märket.

Förprojektet ska syfta till att etablera kontakter och samarbetsparter och bygga vidare på tidigare projekt (bl.a. Samerådet).

Duodjimärket - ett varumärke

Duodjimärket är ett varumärke för samisk slöjd (Sámi duodji). Avsikten med märket är att vägleda köparen om att produkten är tillverkad av samer. Det är således inte ett kvalitetsmärke utan snarare en form av ursprungsmärkning. Märket ägs av Samerådet och är tänkt att användas i alla de fyra länderna i Sápmi. I Sverige administreras Duodjimärket av Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji.

Juridiken är snårig

Sámi Duodji vill också stärka rättskyddet kring Duodjimärket, dess användning och juridiska tillämpning i hela Sápmi. Det är en snårig värld med inte så lättbegripliga lagar och regler. Särskilt svårt blir det när ländernas lagar inte samstämmer utan drar åt olika håll. Det öppnar för tolkingar av de mest olika slag. Sámi Duodji ska också se över sin egen tillämpning av Duodjimärket.

Vill du veta mer om **Duodjimärket** eller vill ha mer information angående ansökan? Ta då kontakt med sameslöjdskonsulent **Sanna Larsson** på:

sl@sameslojdstiftelsen.com
tel: 0971 - 128 99

Stöd Duodjifonden

Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji har en gåvo- och insamlingsfond, **Duodjifonden**. Fondens medel används för att främja, stödja och utveckla samisk slöjd och samiskt konsthantverk.

FORM NHS

Informationsblad från Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji. Ansvarig utgivare: Mari-Ann Nutti.
Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji, Porjusvägen 4, 962 31 JOKKMOKK. Telefon 0971-128 94.
www.sameslojdstiftelsen.com